

Kommunstyrelsen

§139

Dnr KS 2022-496

Kommunal handlingsplan för destinationsutveckling Beslut

Kommunstyrelsen beslutar:

1. Anta upprättad kommunal handlingsplan för destinationsutveckling som ett komplement till destinationsstrategi Roslagen 2030 som kommunfullmäktige antog 15 november 2021.
2. Arbetet enligt handlingsplanen ska utvärderas senast ett år efter antagande, samt att de delar av planen där behov föreligger då också revideras och fördjupas.
3. Åtgärder och finansiering ska årligen inarbetas i mål och budget. 4. Kommunstyrelsekontoret får i uppdrag att vid förändrade förutsättningar ta fram förslag till reviderad handlingsplan.

Sammanfattning av ärendet

För att ytterligare säkerställa att de åtgärder som fullmäktige har fattat beslut om ska genomföras enligt beslutad Destinationsstrategi Roslagen 2030 kompletteras nu den med särskild handlingsplan. Syftet med den kommunala handlingsplanen för destinationsutveckling är att ansvariga förvaltningar och verksamheter inarbetar, ekonomiserar, synliggör och tidsätter de åtgärder och uppföljningsprocesser som fullmäktige fattat beslut kring i och med strategins antagande 15 november 2021.

Beslutsunderlag

§9 KSNU Kommunal handlingsplan för destinationsutveckling(407955) (0)_TMP
Tjänsteutlåtande avseende kommunal handlingsplan för destinationsutveckling
Bilaga 1. Kommunal handlingsplan för destinationsutveckling 2022-04-24

Beslutande sammanträde

Yrkanden

Per Lodenius (C), Robert Beronius (L) Staffan Tjörnhammar (M), Ulrika Falk (S), Britt-Mari Bardon (V), Andrea Kronvall (SD) och Camilla Rydstrand (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens näringslivsutskotts förslag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta i enlighet med kommunstyrelsens näringslivsutskotts förslag, som bifalls av Per Lodenius (C), Robert Beronius (L) Staffan Tjörnhammar (M), Ulrika Falk (S), Britt-Mari Bardon (V), Andrea Kronvall (SD) och Camilla Rydstrand (MP) och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder och dess kontor.
Ekonomiavdelningen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Paragrafen är justerad

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens näringslivsutskott

§9

Dnr KS 2022-496

Kommunal handlingsplan för destinationsutveckling Beslut

Kommunstyrelsens näringslivsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen beslutar:

1. Anta upprättad kommunal handlingsplan för destinationsutveckling som ett komplement till destinationsstrategi Roslagen 2030 som kommunfullmäktige antog 15 november 2021.
2. Arbetet enligt handlingsplanen ska utvärderas senast ett år efter antagande, samt att de delar av planen där behov föreligger då också revideras och fördjupas.
3. Åtgärder och finansiering ska årligen inarbetas i mål och budget.
4. Kommunstyrelsekontoret får i uppdrag att vid förändrade förutsättningar ta fram förslag till reviderad handlingsplan.

Kommunstyrelsens näringslivsutskott beslutar för egen del att följande tillägg skrivs in i kommunal handlingsplan för destinationsutveckling:

Under målområde 3: En upplevelserik destination:

Åtgärd 3.6 :Kartlägga befintliga besöksmål inom området lokalproducerad mat och dryck och hur dessa bidrar till besökarens upplevelser av Roslagen som ett innovativt och besöksvärt turistområde och vad som behöver göras från kommunalt håll för att bidra till fortsatt utveckling.

Under målområde 4 En stark besöksnäring:

Åtgärd 4.4b: Arbeta för att utveckla Norrtälje kommuns mat-och dryckesturism

Sammanfattning av ärendet

För att ytterligare säkerställa att de åtgärder som fullmäktige har fattat beslut om ska genomföras enligt beslutad Destinationsstrategi Roslagen 2030 kompletteras nu den med särskild handlingsplan. Syftet med den kommunala handlingsplanen för destinationsutveckling är att ansvariga förvaltningar och verksamheter inarbetar, ekonomiserar, synliggör och tidsätter de åtgärder och uppföljningsprocesser som fullmäktige fattat beslut kring i och med strategins antagande 15 november 2021.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande avseende kommunal handlingsplan för destinationsutveckling

Bilaga 1. Kommunal handlingsplan för destinationsutveckling 2022-04-24

Beslutande sammanträde

Yrkanden

Per Lodenius (C) yrkar att kommunstyrelsens näringslivsutskott beslutar i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag.

Åsa Wennerfors (L) yrkar om följande tillägg i handlingsplanen för destinationsutveckling:

Under målområde 3: En upplevelserik destination:

Åtgärd 3.6 :Kartlägga befintliga besöksmål inom området lokalproducerad mat och dryck och hur dessa bidrar till besökarens upplevelser av Roslagen som ett innovativt och besöksvärt turistområde och vad som behöver göras från kommunalt håll för att bidra till fortsatt utveckling.

Under målområde 4 En stark besöksnäring:

Åtgärd 4.4b: Arbeta för att utveckla Norrtälje kommuns mat-och dryckesturism

Per Lodenius (C), Staffan Tjörnhammar (M) och Andrea Kronvall (SD) yrkar bifall till Åsa Wennerfors (L) tilläggsyrkande.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens näringslivsutskott kan besluta i enlighet med Per Lodenius (C) förslag med Åsa Wennerfors (L) tilläggsyrkande, som bifalls av Per Lodenius (C), Staffan Tjörnhammar (M) och Andrea Kronvall (SD) och finner att kommunstyrelsens näringslivsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder och dess kontor.

Ekonomiavdelningen

Paragrafen är justerad

Näringslivs- och etableringsavdelningen

Handläggare: Ida-Maria Olofsson
Titel: Näringslivssamordnare
E-post: ida-maria.olofsson@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsens näringslivsutskott

Kommunal handlingsplan för destinationsutveckling

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens näringslivsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen beslutar:

1. Anta upprättad kommunal handlingsplan för destinationsutveckling som ett komplement till destinationsstrategi Roslagen 2030 som kommunfullmäktige antog 15 november 2021.
2. Arbetet enligt handlingsplanen ska utvärderas senast ett år efter antagande, samt att de delar av planen där behov föreligger då också revideras och fördjupas.
3. Åtgärder och finansiering ska årligen inarbetas i mål och budget.
4. Kommunstyrelsekontoret får i uppdrag att vid förändrade förutsättningar ta fram förslag till reviderad handlingsplan.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

För att ytterligare säkerställa att de åtgärder som fullmäktige har fattat beslut om ska genomföras enligt beslutad Destinationsstrategi Roslagen 2030 kompletteras nu den med särskild handlingsplan.

Syftet med den kommunala handlingsplanen för destinationsutveckling är att ansvariga förvaltningar och verksamheter inarbetar, ekonomiserar, synliggör och tidsätter de åtgärder och uppföljningsprocesser som fullmäktige fattat beslut kring i och med strategins antagande 15 november 2021.

Ärendet

Beskrivning

Destinationsstrategi Roslagen 2030 är en viktig utgångspunkt i arbetet med besöksnäringsfrågor och destinationsutveckling i Roslagen. Strategin utgör även grunden för det destinationsråd som inrättades under år 2021. Strategin spelar en viktig roll för att besöksnäring, kommuner, civilsamhälle och destinationsbolag ska kunna samarbeta för en hållbar utveckling av Roslagen som attraktiv och konkurrenskraftig besöksdestination.

Strategin inleds med en framtidsvision för Roslagen som visar ett önskvärt tillstånd år 2030. Vägen dit presenteras genom fyra målområden och fyra ledmotiv. Ledmotiven är baserade på geografiska områden i Roslagen som ger destinationen en spännande karaktär. De ligger också i linje med de fyra hörnplarna i varumärkesplattformen för Roslagen (Visit Roslagen, 2019). Av strategin framgår också önskvärda samarbetsformer och rollfördelning mellan aktörerna.

Ett första naturligt steg för att starta resan mot 2030 är att destinationsrådet och kommunerna fullt ut tar sig an strategin som sitt huvudsakliga styrmedel för utveckling av Roslagen som besöksdestination. Det är också viktigt att Roslagens alla aktörer som utgör destinationen, utgår från visionen och de målbilder som presenteras.

För att ytterligare säkerställa att de åtgärder som fullmäktige har fattat beslut om ska genomföras enligt beslutad Destinationsstrategi Roslagen 2030 kompletteras nu den med särskild handlingsplan.

Handlingsplanen syftar till att:

- 1 Genomsyra den kommunala verksamheten och dess helhetssyn, vilket ska bidra till positiv utveckling av besöksnäringen.
- 2 Konkretisera kommunorganisationens arbete.
- 3 Beskriva pågående och planerade aktiviteter för att nå de i besöksnäringstrategin uppsatta målen.
- 4 Klargöra ansvar och genomförande av besöksnäringstrategin för att leva upp till den av kommunfullmäktige beslutade ambitionsnivån.

Handlingsplanen bygger på den inriktning och slutsatser som har beskrivits i destinationsstrategin. Handlingsplanen lyfter fram de åtgärder och aktiviteter som behöver genomföras för att nå målen inom de fyra målområden som har beskrivits i besöksnäringstrategin. Handlingsplanen kompletterar därmed besöksnäringstrategins intentioner och ligger till grund för det fortsatta arbetet som kommer att genomföras inom ramen för respektive förvaltnings verksamhetsplaner.

Handlingsplanen är utformad utefter destinationsstrategins fyra målområden:

- Målområde 1. Ett långsiktigt varumärkesbyggande (5 åtgärder).
- Målområde 2. Ett hållbart Roslagen (4 åtgärder).
- Målområde 3. En upplevelserik destination (8 åtgärder).
- Målområde 4. En stark besöksnäring (6 åtgärder).

I framtagandet av den kommunala handlingsplanen har vi utgått ifrån:

1. Destinationsstrategi Roslagen 2030.
2. Destinationsrådets prioriterade insatser.
3. Kommunens mål och strategier.
4. Den rollfördelning som beskrivs i destinationsstrategin.
5. Landsbygds- och skärgårdsutvecklingsprogrammet med tillhörande handlingsplan.
6. Workshops med besöksnäringens bransch och berörda kommunala förvaltningar.

Handlingsplanerna föreslås ha en långsiktig tidshorisont men också vara flexibel för revidering vid förändrade förutsättningar. För att forma och genomföra åtgärderna är det viktigt med förvaltningsövergripande samverkan.

I det förslag till handlingsplan som nu föreligger finns 23 definierade åtgärder. Se fördelning av antal åtgärder i ovanstående målområden. Många av de formulerade åtgärderna samverkar och är beroende av varandra.

Lagkrav

Ej tillämpligt.

Koppling till gällande styrdokument

Mål- och budget 2022–2024

Landsbygds- och skärgårdsutvecklingsprogrammet.

Destinationsstrategi Roslagen 2030.

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Finansiering av kostnader som kan hanteras inom ordinarie resurser kommer att behandlas i respektive års budgetprocess. Kostnader utöver ordinarie resurser hanteras i kommande budgetprocess utifrån genomarbetade kostnadsberäkningar inom respektive nämnder.

Förvaltningens analys och slutsatser

Kommunstyrelsekontorets bedömning är att handlingsplanen bör antas i sin nuvarande form. Därefter får Kommunstyrelsekontoret i uppdrag att vid förändrade förutsättningar ta fram förslag till reviderad handlingsplan. För att genomföra den kommunala handlingsplanens förslag till åtgärder är samverkan mellan kommunens berörda förvaltningar en viktig del.

Tidplaner

Kommunstyrelsens hanterar ärendet den 7 juni 2022.

Anette Madsen
Kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Benjamin Råd Vaher
Näringslivs- och etableringschef
Kommunstyrelsekontoret

Bilagor

Bilaga 1. Kommunal handlingsplan för destinationsutveckling Norrtälje kommun.

Beslut skickas till

Samtliga nämnder och dess kontor.
Ekonomiavdelningen.

Kommunal handlingsplan för
destinationsutveckling

Innehåll

Kommunal handlingsplan för destinationsutveckling.....	0
Bakgrund.....	2
Syfte.....	4
Strategi/Arbetsätt.....	4
Uppföljning.....	4
Nuläge.....	4
Trender som påverkar Roslagen och Norrtälje kommun.....	8
Insatser för att möta förändringarna, generellt.....	9
Roller och ansvar.....	10
Besöksnäringen.....	10
Destinationsbolaget.....	10
Kommunerna.....	10
Prioriterade områden i destinationsstrategin med förslag till åtgärder initierade av Norrtälje kommun.....	12
Målområde 1. Ett långsiktigt varumärkesbyggande.....	12
Målområde 2. Ett hållbart Roslagen.....	16
Målområde 3. En upplevelserik destination.....	20
Målområde 4. En stark besöksnäring.....	24

Bakgrund

För att Roslagen ska nå vision och målbilder för år 2030 krävs ett gott samarbete mellan besöksnäringen, kommunerna, destinationsbolaget och andra viktiga aktörer. Som ledstjärna för samarbetet finns den gemensamma destinationsstrategin.

Destinationsstrategi Roslagen 2030 antogs av Norrtälje kommuns fullmäktige i november 2021, strategin syftar till att uppnå hållbar utveckling av Roslagen som attraktiv och konkurrenskraftig besöksdestination.

Strategin ska ta hänsyn till krav och förväntningar hos dagens och morgondagens besökare samt till destinationens unika kvaliteter och resurser.

Besöksnäringstrategin omfattar Norrtälje kommun, Östhammars kommun och Österåkers kommun.

Den övergripande destinationsstrategin för Roslagen kompletteras av kommunala handlingsplaner som visar hur Östhammar, Norrtälje och Österåkers kommun kan utvecklas som besökskommuner i Roslagen. De påvisar konkreta åtgärder som ska genomföras för att uppfylla målbilderna i destinationsstrategin.

Denna handlingsplan omfattar enbart Norrtälje kommun men innehåller även åtgärder som är gemensamma för alla tre kommuner.

Handlingsplanen ska genomsyra den kommunala verksamheten och dess helhetssyn ska bidra till positiv utveckling av besöksnäringen.

Handlingsplanerna föreslås ha en långsiktig tidshorisont men också vara flexibel för revidering vid förändrade förutsättningar. För att forma och genomföra åtgärderna är det viktigt med förvaltningsövergripande samverkan.

Handlingsplanen bygger på den inriktning och slutsatser som har beskrivits i besöksnäringstrategin. Handlingsplanen lyfter fram de åtgärder och aktiviteter som behöver genomföras för att nå målen inom de fyra målområden som har

beskrivits i besöksnäringstrategin. Handlingsplanen kompletterar därmed besöksnäringstrategins intentioner och ligger till grund för det fortsatta arbetet som kommer att genomföras inom ramen för respektive förvaltnings verksamhetsplaner.

Handlingsplanen vilar tungt på de prioriteringar som genomförts och det teoretiska ramverk som presenteras i besöksnäringstrategin. I syfte att hålla handlingsplanen så konkret som möjligt upprepas så lite som möjligt av innehållet i besöksnäringstrategin i detta dokument. För att få en samlad bild av vad respektive aktivitet ämnar uppnå bör handlingsplanen läsas tillsammans med strategin.

Det finns fem viktiga utgångspunkter för handlingsplanen:

1. Destinationsstrategi Roslagen 2030
2. Destinationsrådets prioriterade insatser.
3. Kommunens mål och strategier.
4. Den rollfördelning som beskrivs i destinationsstrategin
5. Landsbygds- och skärgårdsutvecklingsprogrammet med tillhörande handlingsplan

Besöksnäringen är en stor resurs som fyller många funktioner och utvecklingsmöjligheter.

- Besöksnäringen ger möjligheter till etablering av företag vilket skapar arbetstillfällen.
- Besöksnäringen kan sammanlänka platser.
- Besöksnäringen bidrar till att skapa en identitet och ett platsbundet varumärke.
- Besöksnäringen bidrar till att öka utbud som till exempel övernattningsmöjligheter, restauranger, event, kulturaktiviteter.
- Besöksnäringen stärker servicenäringar och dess utbud såsom handel, transporter bland annat.

Syfte

Många kommunala verksamheter lokaliserade i Norrtälje finns berörda då dessa ombesörjer besöksnäringen. Syftet med handlingsplanen är att ansvariga förvaltningar och verksamheter inarbetar, ekonomiserar, synliggör och tidsätter de åtgärder som kommunstyrelsen fattat beslut kring i och med handlingsplanens antagande.

Strategi/Arbetsätt

Arbetet med att utveckla, förbättra och genomföra handlingsplanen skall utgå ifrån behov och formulerade syften. Processer och nätverk ska vara värdeskapande och inriktat på förbättringsåtgärder.

Uppföljning

Efter att handlingsplanen för destinationsutveckling har antagits av kommunstyrelsen överlämnas de åtgärdsförslag som berör kommunens ansvarsområde till vidare fortsatt beredning och kostnadsberäkning innan de går vidare till beslut om genomförande inom respektive nämnd och budgetberedningar om så krävs. En uppföljande redovisning görs och inlämnas till kommunstyrelsens en gång per år.

Nuläge

Besöksnäringen är den bransch som sysselsätter flest människor på en global nivå och är en betydelsefull och växande näring i Sverige och så även i Norrtälje kommun. Besöksnäringen mäts utifrån två parametrar, inkvarteringsstatistik och turismens omsättning. Inkvarteringsstatiken redovisar bland annat gästnätter och beläggning medan turismens omsättning är den direkta effekten på ekonomi, export och sysselsättning som turism och resande skapar. Företag inom

besöksnäringen har en lång leverantörskedja såsom detaljhandel, sport, kultur, transporter, hotell, logi, restaurang, café med mera.

I Norrtälje kommun låg antalet kommersiella gästnätter pandemiåret 2021 på cirka 310 000 årligen (tidigare toppnotering cirka 360 000) och de icke-kommersiella gästnätterna är minst cirka 1,5 miljoner på årsbasis, till stor del beroende på alla fritidshus (se nedan).

Idag är 90 procent av besökarna i Norrtälje kommun från Sverige. Andelen utländska besökare till Stockholmsregionen ökar.

Besöksnäringen är idag mycket inriktad på sommarsäsongen. I Norrtälje kommun står månaderna juni, juli och augusti för cirka 50 procent det totala antalet gästnätter.

Norrtälje kommun har en unik situation i riket med ett innehav av cirka 5 procent av samtliga registrerade fritidshus (drygt 26 000). Sverigesnittet var 2017 att varje fritidshusägare spenderar 71 övernattningsnätter i sitt fritidshus varje år samt att varje fritidshus omsätter 50 000 kronor per år. Detta ökar kontinuerligt och inte bara under pandemiåren som varit exceptionella.

Besöksnäringen är Norrtälje kommuns skyltfönster och ofta är det de korta besöken som lämnar det första intrycket av kommunen. Inte sällan är det under sommarhalvåret med fokus på skärgård, kultur, idrott och evenemang samt besök hos familj och vänner.

I undersökningar som har gjorts där man får associera till Norrtälje kommun är det turismmarkörer som framhålls såsom hav, skärgård, kust, sommar, båtar, charmigt, pittoreskt med mera.

Besöksnäringen är den företagsbransch som det offentliga bör och kan ta ett aktivt handlingsutrymme kring och orsaken är att besöks- och turismnäringen är

en platsbaserad näring. Utifrån ett landsbygds- och skärgårdsutvecklingsperspektiv ses ofta besöksnäringens bransch som avgörande för att skapa arbetstillfällen och utveckla icke urbana platser.

Sveriges befolkning blir allt äldre och friskare med mer tid och resurser för att uppleva och besöka platser. Hållbarhetsperspektiv i allmänhet och klimatperspektiv i synnerhet påverkar människors värderingar och beslut.

Omvärlden framstår som osäker i vissa delar, inte minst de senaste åren. Detta sammantaget gör att framtidens besöksnäring troligen står inför stora förändringar som blir en möjliggörare för Norrtälje kommun. Kommunen kan bland annat möta den äldre generationens behov och önskemål, människors längtan efter att få uppleva det genuina och äkta samt det ökade intresset för hälsa, friskvård och motion.

Den kommunala kompetensen är avgörande i arbetet med att stärka och utveckla besöksnäringen då kommunen kan se det bredare perspektivet och se till alla intressen, inte bara de kommersiella.

Besöksnäringen i Norrtälje kommun har en stor tillväxtpotential bland annat genom att förlänga säsongen.

Det långsiktiga målet enligt Roslagens destinationsstrategi är att år 2030 har Roslagen tagit plats bland de mest lyskraftiga och omtyckta svenska destinationerna. Roslagen har vunnit besökarnas hjärta för sina rika natur- och kulturvärden och för ett oöverträffat välkomnande.

År 2030 arbetar alla aktörer i Roslagen på ett hållbart sätt och tar tillvara de unika värden som finns i Roslagen till gagn för invånare, besökare och framtida generationer.

Roslagen kan år 2030 erbjuda en rad unika och engagerande upplevelser som

utvecklats med besökare i alla åldrar som utgångspunkt och deras olika intressen, drömmar och behov.

Resan mot 2030 präglades av ett gränsöverskridande samarbete och ett kreativt entreprenörskap.

Trender som påverkar Roslagen och Norrtälje kommun.

Sökandet efter genuina upplevelser. Besökarens strävan efter autentiska, genuina och individuella upplevelser ökar. Det äkta och personliga slår kopierat och massproducerat.

Intresset för natur- och kulturturism ökar. Naturen blir en allt viktigare reseanledning för miljontals svenskar och utländska besökare till Sverige. En röd tråd är det växande intresset att ta del av lokal kultur och historia, en utveckling som gynnar Roslagen i allra högsta grad.

Förändrade besöksmönster. Människor åker på fler och kortare vistelser över året och en tydligt ökande efterfrågan på "hemester" kan ses.

Platser spelar en viktig roll. Regioner, städer och besöksdestinationer lägger allt större vikt vid att utveckla sin attraktivitet och sin särart. Platser blir också viktiga arenor för att klara omställningen till ett hållbart samhälle

Besökardialog i förändring. Det digitala landskapet har drastiskt förändrat spelreglerna för hur besöksdestinationer kan marknadsföras och säljas. Besökarnas önskemål om dialog och delaktighet går att möta med digitalisering före, under och efter vistelsen.

Insatser för att möta förändringarna, generellt

För att möta förändringarna i omvärlden introduceras här en rad insatser som tillsammans bidrar en förmåga att förändras över tiden.

- **Digitalisera mera** – viktigt att se digitaliseringen som en möjlighet att bygga relationer med besökare och för att forma en god besöksupplevelse i Roslagen. Digital teknik kan koppla samman traditioner och storytelling med nutiden och den kan göra Roslagen och Norrtälje mer tillgängligt för både boende och besökare.
- **Verka tillsammans** – samverkan och delaktighet blir än viktigare när omvärlden blir mer föränderlig och svåröversäglig. Ett medvetet gränsöverskridande samarbete krävs i Roslagen som sträcker sig över två län, tre kommuner och som har en mångfald av företag och föreningar i ett väldigt varierande landskap.
- **Dialog med besökaren** – i arbetet med att utveckla Roslagens utbud och tillgänglighet är det också viktigt ständigt lära om besökarna och involvera dem i destinationens utveckling. I allt högre utsträckning behöver fokus riktas mot särskilda grupper, som till exempel ungdomar eller besökare med särskilda intressen.
- **Skapa resiliens** – Roslagen måste rusta för framtiden och klara möta en värld med snabba förändringar. Det kan göras genom en medveten satsning på hållbarhet och genom att klara balansen mellan att exploatera och bevara. Roslagen och Norrtälje kommun måste utvecklas varsamt och respektfullt. Besökarnas förväntningar måste balanseras med lokalbefolkningens behov och med företagens utvecklingsidéer.

Roller och ansvar

Besöksnäringen

Besöksnäringen ansvarar för att utveckla sina egna företag utifrån drömmar och mål. Deras roll på destinationen är att ge besökaren hållbara och minnesvärda upplevelser med en god kvalitet och ett gott värdskap.

Både företag och föreningar i besöksnäringen utvecklar och marknadsför sina erbjudanden till destinationens målgrupper på egen hand och även tillsammans med andra. Företag och föreningar ansvarar även för att utveckla samarbetet mellan varandra. Besöksnäringen förväntas också spela en aktiv roll i destinationens samlade utveckling genom sin medverkan i destinationsrådet.

Destinationsbolaget

Roslagen har en viktig resurs i det gemensamma Destinationsbolaget. Bolagets roll är att utveckla, marknadsföra och sälja turistbaserade tjänster och produkter i Roslagen. Därmed är bolaget en kraft för att stärka varumärket Roslagen på en nationell och internationell marknad. Destinationsbolaget har en viktig funktion i att ge inspirerande information och service till besökare och främja ett gott värdskap. Bolaget ska också vara en mötesplats för besöksnäringen och bidra till dess kompetensutveckling. Visit Roslagen är det nuvarande destinationsbolaget och uppdraget konkurrensutsätts löpande.

Kommunerna

De tre kommunerna Östhammar, Norrtälje och Österåker fyller i sin roll som samhällsutvecklare en nyckelroll för Roslagen som besöksdestination; både genom att utveckla och tillgängliggöra besöksupplevelser och genom sin myndighetsutövning där kontakt med besöksnäringen sker. För att lyckas i rollen krävs en medvetenhet i politik och i verksamheter om att besöksnäring och turism spelar en stor roll för hållbar utveckling och för forandet av en upplevelserika

och attraktiva lokalsamhällen. Lika viktigt är en medvetenhet om besöksnäringens speciella villkor och utmaningar.

Prioriterade områden i destinationsstrategin med förslag till åtgärder initierade av Norrtälje kommun.

Målområde 1. Ett långsiktigt varumärkesbyggande

Roslagen ska utvecklas till en lyskraftig destination med ett starkt varumärkesbyggande som innebär att destinationens unika värden och kvaliteter förstärks och kommuniceras.

Destinationsbolaget fyller rollen som den drivande kraften för att stärka varumärket i omvärlden och för att sälja destinationen till nationella och internationella besökare. Det är angeläget att nu uppnå ett bredare samarbete på destinationen för att nå varumärkesmålen för 2030.

Åtgärd 1.1: Skapa nätverk för besöksnärringsbranschen och förutsättningar för samverkan

Aktivitet: Utbildnings- och nätverksinsatser såsom seminarier, konferenser och nyhetsbrev.

Ansvar: Näringslivs- och etableringsavdelningen.

Samberedning, samverkan: Kultur- och fritidsförvaltningen, destinationsrådet, näringslivet och föreningar, destinationsrådet.

Ekonomi: Inom avdelningens ramar.

Tidplan: Löpande.

Kommentar: Särskilda insatser bör vidtas för att uppmuntra och främja att företag inom näringen i ökad utsträckning utvecklar och samverkar kring upplevelser och utbud tillsammans.

Åtgärd 1.2: Vara pådrivande i arbetet kring Roslagens destinationsråd och Roslagssamarbetet

Aktivitet: Delta i destinationsråd Roslagen, samverka med övriga kommuner kring destinationsutvecklingsfrågor, gemensamma upphandlingar med mera.

Ansvar: Näringslivs- och etableringsavdelningen

Samberedning, samverkan: Kultur- och fritidskontoret, Östhammars och Österåkers kommuner, näringslivets representanter i destinationsrådet samt upphandlat destinationsbolag.

Ekonomi: Befintliga medel för roslagssamarbetet samt budgeterade medel för besöksservice.

Tidplan: Löpande.

Kommentar: Åtgärden innebär att vara en framåtblickande samarbetspartner i destinationsrådet och avtalspart i turismverksamhetupphandlingar gällande turistbyrå/turistservice, marknadsföring och destinationsutveckling.

Åtgärd 1.3: Kartläggning för besöksnärringsbranschen

Aktivitet: Omvärldsbevakning och analysarbeten avseende möjliga konsekvenser för exempelvis näringens utveckling. Kartläggning för att synliggöra och bevara det som Norrtälje kommun idag kan erbjuda inom besöksnäringen, exempelvis badplatser, leder, kulturvärden.

Ansvar: Näringslivs- och etableringsavdelningen.

Samberedning, samverkan: Övriga kommuner i Roslagen, destinationsrådet.

Ekonomi: Inom befintliga ramar.

Tidplan: Löpande.

Kommentar: Bevaka aktuell forskning och trender inom besöksnärlingsområdet samt ta del av statistik och analyser för att möjliggöra goda beslutsunderlag.

Åtgärd 1.4a: En sammanhållen strategisk kommunikations- och marknadsföringsplan

Aktivitet: Marknadsföra kommunens kvaliteter och värden, systematiskt uppmärksamma goda exempel.

Ansvar: Kommunikationsavdelningen.

Samberedning, samverkan: Alla berörda förvaltningar. En samverkansgrupp bildas.

Ekonomi: Att använda lokaler på ett marknadsförande vis kan behöva ges medel förutom själva uppdraget (se nedan förslag om att till exempel ha marknadsföring om kommunen på lämplig plats i sportcentrum och andra lokaler med många besökare).

Tidplan: Start hösten 2022, arbetas in i budget för 2024. Långsiktigt arbete!

Kommentar: Olika verksamheter och förvaltningar marknadsför olika verksamheter och värden. Det saknas ett sammanhållet och strategiskt perspektiv, till exempel för att marknadsföra kommunen som en boendekommun och att synliggöra specifika kvaliteter av natur- och kulturvärden och att synliggöra specifika kvaliteter av natur- och kulturvärden bland annat som en viktig åtgärd för att stärka natur- och kulturturism.

I denna plan kan även ingå förslag hur man bättre använder sig av vissa lokaler och miljöer som en del av att marknadsföra kommunen, till exempel sportcentrum. Här kan det krävas ett särskilt uppdrag med budget eller omfördelningar. Inspel från destinationsråd med flera.

1.4b Specifik marknadsföring av kommunen som en idrottskommun

Aktivitet: Marknadsföra kommunens kvaliteter och värden. Arbeta för att framhäva och locka mer människor inom idrotten. En samverkansgrupp bildas.

Ansvar: Kommunikationsavdelningen.

Samberedning, samverkan: Alla berörda förvaltningar. Samverkan med idrottsföreningar.

Ekonomi: Se ovan.

Tidplan: Start hösten 2022, arbetas in i budget för 2024. Långsiktigt arbete!

Kommentar: Olika verksamheter och förvaltningar marknadsför olika verksamheter och värden. Det saknas ett sammanhållet och strategiskt perspektiv. Idrottsevenemang är exempel på värdefulla tillgångar som genererar besök. Elitsport, ridsport, vattensport, motorsport, båttracing. Behov som vi kan se tillkomma vid marknadsföring av kommunen som idrottskommun är boende vid våra sporthallar. Samverkan med åtgärd 3.1.

Målområde 2. Ett hållbart Roslagen

Hållbarhet är vår gemensamma röda tråd: en strävan efter en destinationsutveckling som bidrar till ett mer hållbart samhälle. Hållbarheten bör utgå ifrån såväl ekonomiska, sociala och miljömässiga faktorer och principer

En medveten satsning på omställningen till hållbara destinationer är avgörande för framtidens turism och besöksnäring. Människor kommer i allt högre utsträckning att förvänta sig att kunna göra hållbara val när gäller resor och vistelser, både på fritiden och i arbetet. Besöksnäringen behöver kunna visa upp lösningar som bidrar till den nödvändiga omställningen till ett fossilfritt samhälle.

I Roslagen finns särskilt känsliga naturmiljöer, värdefulla kulturarv och landskap, som belastas ett stort tryck från många besökare sker under en begränsad tid på året. Hållbarhet är ett tydligt perspektiv i Region Stockholm, Region Uppsala och i kommunernas planer, men mindre tydligt i Roslagens besöksnäring och destinationsutveckling. Det är därför viktigt att Destinationsstrategi Roslagen 2030 sätter hållbarhet i första rummet så att en medveten satsning på en hållbar besöksnäring tar form.

De globala målen

Hållbar utveckling i besöksnäringen kan kopplas till de Globala målen på olika sätt. Destinationsstrategin för Roslagen fokuserar främst på Mål 11 och Mål 12.

Mål 11. "Hållbara städer och samhällen" där målsättningen är att göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara. Här har framför allt det offentliga ett stort ansvar i att bidra till delmål som att tillgängliggöra hållbara transportsystem för boende och besökare, att skydda natur- och kulturarv, att verka för inkluderande och hållbara samhällen och att "främja positiva ekonomiska, sociala och miljömässiga kopplingar mellan stadsområden, stadsnära områden och landsbygdsområden genom att stärka den nationella och regionala utvecklingsplaneringen".

Mål 12. "Hållbar konsumtion och produktion" beskriver vikten av att säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster. En ökad satsning på produktion av tjänster och upplevelser som inom besöksnäringen är ett sätt att bidra till att förändra vårt sätt att producera och konsumera. Detta är ett steg på vägen, men upplevelser och service är inte per automatik hållbara. Detta globala mål innehåller också delmål inom områden som besöksnäringen kan föregå med gott exempel, som hållbar förvaltning och användning av naturresurser, minska mängden matsvinn och avfall, inspirera till hållbara livsstilar och skapa verktyg för att mäta besöksnäringens hållbarhet.

Åtgärd 2.1: Finansieringslots

Aktivitet: Skapa en lotsfunktion som bistår med information och rådgivning vilka alternativ som finns kring olika bidragsmöjligheter för destinationsutveckling i synnerhet.

Ansvar: Näringslivs- och etableringsavdelningen.

Samberedning, samverkan: Alla berörda avdelningar och förvaltningar.

Ekonomi: Initialt inom näringslivs- och etableringsavdelningens ram.

Tidplan: Löpande samt att detta är även ett kommungemensamt behov och behöver ses över.

Kommentar: Idag är kompetensen och inte minst behovet uppdelad mellan olika kärnfrågor och mellan olika förvaltningar för finansiering, vi behöver ta fram en samlad bild över både kommunens olika bidragsformer samt omvärldsbevaka externa finansieringsmöjligheter.

Idag finns kommunala bidragsformer däribland lokal utvecklingspeng som syftar till att stödja det omfattande lokala utvecklingsarbete som finns i hela Norrtälje kommun där stöd för platsutveckling är en viktig del för att stötta besöksnäringen. Kultur- och fritidskontoret har även bidrag till kulturföreningar, idrottsföreningar, ungdomsföreningar som syftar till att bevara och sprida kulturella uttryck.

Åtgärd 2.2: Öka kunskap och kompetens kring hur besöksnäringen än mer kan bidra till ett hållbart Roslagen

Aktivitet: Seminarier, företagsfrukostar, kommunikation i nyhetsbrev etcetera.

Ansvar: Näringslivs- och etableringsavdelningen.

Samberedning, samverkan: Övriga kommuner i destinationsrådet, övriga förvaltningar i Norrtälje kommun.

Ekonomi: Inom ram.

Tidplan: Löpande.

Kommentar: Samverkan med åtgärd 1.1.

Exempel på teman som kan belysas är:

1. Behovet av mer lokalproducerat.
2. Affärsutveckling.
3. Hållbara transportlösningar.

Åtgärd 2.3: Behov av att fastställa servicenivåer för besökande med flera

Aktivitet: Särskild serviceplan tas fram för besöksnäringen.

Ansvar: Kommunstyrelsen.

Samberedning, samverkan: Norrtälje vatten o avfall, kultur- och fritidsförvaltningen.

Ekonomi: Enligt särskild sammanställning (klar senast 20 maj 2022).

Tidplan: I skarpt läge från och med 2023 (in i budgetarbetet).

Kommentar: Kommunen bör fastslå ambitionsnivå för servicen till besökare och det rörliga friluftslivet liksom servicenivån vid olika strategiska platser, vissa öar, replipunkter, färjelägen, vid vissa leder etcetera se över innovativa samverkans- och tekniska lösningar.

Åtgärd 2.4: Säkerställ besöksnäringens utrymme i den kommunala översiktliga planeringen

Aktivitet: Inarbetande i översiktsplanen och fördjupade översiktsplaner för att ej motarbeta besöksnäringen.

Ansvar: Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Samberedning, samverkan: Näringsliv- och etableringsavdelningen, kultur- och fritidskontoret.

Ekonomi: Inom ram.

Tidplan: Löpande.

Kommentar: Även i andra styrdokument ska detta beaktas (bryggplan, Landsbygd- och skärgårdsutvecklingsprogram med mera). Revidering av fördjupad översiktsplan Grisslehamn är viktigt för att förbättra tillgänglighet etcetera Grisslehamn en viktig besöksnäringssnod.

Målområde 3. En upplevelserik destination

Roslagens upplevelser och tillgänglighet ska formas utifrån besökarnas föränderliga behov och i samverkan mellan offentliga, privata och ideella aktörer i Roslagen.

En destination är en plats för upplevelser. En plats som ger besökaren ett välkommet avbrott i vardagen och som ger minnen för livet. En upplevelserik plats har inte bara en dragningskraft för besökare utan är också en plats där människor vill leva och bo.

I det här målområdet pekas särskilt på behovet av att forma tydliga reseanledningar till Roslagen utifrån besökarnas specifika intresseområden. Det handlar såväl om natur- och kulturupplevelser som shopping och evenemang. Besökarens upplevelse av vistelsen i Roslagen kommer också i stor utsträckning påverka av tillgängligheten i form av tillgång till tjänster, information och transportmöjligheter.

Åtgärd 3.1. Kommunen ska bidra till att fler boendemöjligheter skapas

Aktivitet: Bilda en ny arbetsgrupp för att dels utreda möjligheter till fler boendeplatser, dels informera, marknadsföra och verkställa åtgärder.

Ansvar: Näringsliv- och etableringsavdelningen.

Samberedning, samverkan: Mark- och exploateringsavdelningen, bygglovsavdelningen, fastighetsavdelningen, gata- parkavdelningen, samhällsbyggnadsavdelningen.

Ekonomi: Inom ram.

Tidplan: Löpande med start hösten 2022.

Kommentar: Medverka till att skapa förutsättningar för organisationer, föreningar och företagare att anlägga ställplatser. Ställplatser för husbilar bör prioriteras, fler boenden i strategiska områden är andra exempel på viktiga åtgärder.

Åtgärd 3.2: Utvecklad infrastruktur för besökare (leder)

Aktivitet: En gemensam satsning och översyn av leder för naturbaserade aktiviteter behövs.

Ansvar: Kultur- och fritidsavdelningen.

Sambereidning, samverkan: Näringslivs- och etableringsavdelningen, övriga kommuner i Roslagen.

Ekonomi: Projektfinansiering samt ökade anslag.

Tidplan: Löpande.

Kommentar: Samverkan med åtgärd 2.3 Exempel på leder är vandring, cykel, kanot och ridleder. I detta arbete ingår även att söka extern finansiering.

Åtgärd 3.3a. Aktivt medverka för att förbättra utbudet av passagerartrafik i skärgården samt till andra besöksmål genom busstrafiken

Aktivitet: Påverkan mot regionen, initiera förstudier och projekt.

Ansvar: Näringsliv och etableringsavdelningen, övriga kommuner i Roslagen.

Sambereidning, samverkan: STONO, övriga kommuner i Roslagen.

Ekonomi: Inom ram (påverkansarbetet), för övrigt projektfinansiering.

Tidplan: Varierar.

Kommentar: En viktig del i detta arbete är att få kollektivtrafikens huvudman och utförare att inse att man är en del av besöksnäringen, Såväl besöksmål i skärgården som intressanta natur- och kulturvärden behöver stärkas genom mer tillgänglig och anpassad kollektivtrafik.

Åtgärd 3.3b. Arbeta för att huvudmän för kollektivtrafik även ser denna trafik som en del av besöksnäringen

Aktivitet: Påverkan mot regionen, initiera förstudier och projekt.

Ansvar: Näringsliv och etableringsavdelningen, övriga kommuner i Roslagen.

Sambereidning, samverkan: STONO, övriga kommuner i Roslagen.

Ekonomi: Inom ram (påverkansarbetet), för övrigt projektfinansiering.

Tidplan: Varierar.

Kommentar: En viktig del i detta arbete är att få kollektivtrafikens huvudman och utförare att inse att man är en del av besöksnäringen.

Åtgärd 3.3c. Börja förbereda ansökan till Baltic Sea (eller annan finansiering) till att börja med en förstudie kring att skapa och förbättra båtluftningsmöjligheter, arbetsnamn: "Från Åland till Gotland"

Aktivitet: Initiera förstudier och projekt.

Ansvar: Näringsliv- och etableringsavdelningen, andra kommuner i Roslagen.

Sambereidning, samverkan: STONO, övriga Roslagskommuner.

Ekonomi: Inom ram (påverkansarbetet), för övrigt projektfinansiering.

Tidplan: Löpande.

Åtgärd 3.4. Se över parkeringsmöjligheter vid viktiga skärgårdsnoder och andra för besöksnäringen strategiska platser

Aktivitet: Kartläggning och utredning.

Ansvar: Näringsliv- och etableringsavdelningen.

Samberedning, samverkan: Mark- och exploateringsavdelningen, fastighetsavdelningen, skärgårdsråd, landsbygdsråd.

Ekonomi: Inom ram (markköp kan komma att behövas).

Tidplan: Start i samband med uppstart av bryggplansarbetet.

Åtgärd 3.5. Utredda förutsättningar till gemensamma skyltprofiler i området Roslagen

Aktivitet: Initiera ett kommunövergripande arbete kring att förbättra skyltinformation.

Ansvar: Näringsliv- och etableringsavdelningen.

Samberedning, samverkan: Övriga kommuner i Roslagen, kultur- och fritidsförvaltningen.

Ekonomi: Inom ram steg 1, kan behöva utökas.

Tidplan: Löpande.

Kommentar: För projekt förutsetts att externa medel ges.

Åtgärd 3.6. Kartlägga befintliga besöksmål inom området lokalproducerad mat och dryck.

Aktivitet: Kartlägga befintliga besöksmål inom området lokalproducerad mat och dryck och utreda hur dessa bidrar till besökarens upplevelser av Roslagen som ett innovativt och besöksvärt turistområde. Utarbeta en översyn vad som behöver göras från kommunalt håll för att bidra till fortsatt utveckling.

Ansvar: Näringsliv- och etableringsavdelningen.

Samberedning, samverkan: Övriga kommuner i Roslagen.

Ekonomi: Inom ram.

Tidplan: Löpande.

Kommentar:

Målområde 4. En stark besöksnäring

En stark besöksnäring som agerar tillsammans i utvecklingsfrågor utifrån gemensamma visionen.

Flera faktorer blir nu viktiga för att besöksnäringen ska kunna växa hållbart. Företagare som vill utveckla sin verksamhet behöver ges de bästa av förutsättningar och särskilt viktig är tillgången till kompetent arbetskraft. Företagen kan också behöva nätverkande, rådgivning och riskvilligt kapital för att klara utvecklingsresan. Sist men inte minst måste företagens kontakt med kommunerna i tillståndsfrågor fungera smidigt eftersom företag i besöksnäringen ofta känsliga för störningar och avbrott.

Åtgärd 4.1: Förenkla regelverken

Aktivitet: Ta fram lättillgänglig information.

Ansvar: Näringsliv- och etableringsavdelningen.

Samberedning, samverkan:

Ekonomi: Inom ram.

Tidplan: Löpande.

Kommentar: Se över att det inte finns onödiga regelverk som hindrar start och tillväxt i befintliga besöksnäringföretag. Samverkan med åtgärd 4.1.

Åtgärd 4.2: Vara en budbärare uppåt

Aktivitet: Initiera dialog med statlig och regionala företrädare.

Ansvar: Näringsliv- och etableringsavdelningen.

Samberedning, samverkan: Näringsliv- och etableringsavdelningen tillsammans med berörda förvaltningar.

Ekonomi: Inom ram.

Tidplan: Löpande.

Kommentar: Samverkan med åtgärd 3.3.

Åtgärd 4.3: Besöksnäringen knyts bättre till innovationsstödssystemet i form av företagsrådgivning, inkubatorer och tillgängligt riskkapital

Aktivitet: Denna åtgärd infogas till avdelningens verksamhetsplan.

Ansvar: Näringslivs- och etableringsavdelningen.

Samberedning, samverkan:

Ekonomi: Inom ram.

Tidplan: Löpande.

Kommentar: Tillsammans med andra stimulera start av besöksnäringföretag, tillväxt i befintliga företag inom branschen samt locka nationella och internationella aktörer till kommunen.

Åtgärd 4.4a: Arbeta för att utveckla Norrtälje kommuns idrottsturism

Aktivitet: I samverkan med föreningslivet utveckla och profilera kommunen som en attraktiv arrangör av idrottseven.

Ansvar: Näringsliv- och etablering.

Samberedning, samverkan: Kultur- och fritid, trygg i Norrtälje kommun, näringslivet och föreningslivet.

Ekonomi: Inom ram.

Tidplan: Påbörjas hösten 2022.

Kommentar: I samverkan med andra aktörer ska vi möjliggöra så att kommunens idrottsturism kan utvecklas. Viktigt att kommunen tillsammans med idrottsföreningar samarbetar för att exempelvis skapa event/arrangemang, träningsläger med mera som bidrar till en upplevelserik destination.

Åtgärd 4.4b: Arbeta för att utveckla Norrtälje kommuns mat- och drycketurism

Aktivitet: I samverkan med Norrtälje kommuns lokala producenter av mat och dryck utveckla Norrtälje kommuns mat- och drycketurism.

Ansvar: Näringsliv- och etablering.

Samberedning, samverkan:

Ekonomi: Inom ram.

Tidplan: Löpande.

Kommentar: I samverkan med andra aktörer ska vi möjliggöra så att kommunens mat- och drycketurism kan utvecklas. Viktigt att kommunen tillsammans med lokala producenter samarbetar för att exempelvis skapa event/arrangemang som bidrar till en upplevelserik destination.

Åtgärd 4.5: Avyttra kommunens aktier i Visit Roslagen

Aktivitet: Avyttra kommunens aktier i Visit Roslagen samt upprätta nytt avtal.

Ansvar: Kommunstyrelsen.

Samberedning, samverkan:

Ekonomi: Inom ram.

Tidplan: Start hösten 2022.

Kommentar: Stadgar måste skrivas om. Åtgärd är beroende av bolagsordning.